

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 839/2022
21.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужилаца АА из села ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ... и ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., против туженог Друштво за производњу освежавајућих напитака, пластичне амбалаже и минералне воде „Хеба“ а.д. Бујановац, чији је пуномоћник Драган Антић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2204/21 од 16.09.2021. године, у седници већа одржаној 21.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2204/21 од 16.09.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 54/20 од 02.03.2021. године, ставом првим, трећим, петим, седмим и деветим поништена су решења о престанку радног односа отказом уговора о раду тужилаца од 17.08.2017. године, којима су тужиоцима отказани уговори о раду са припадајућим анексима, а које су закључили са туженим почев од заснивања радног односа до дана престанка радног односа, као незаконита. Ставом другим, четвртим, шестим, осмим и десетим изреке, обавезан је тужени да тужиоце врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају њиховој врсти и степену стручне спреме. Ставом једанаестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 377.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2204/21 од 16.09.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу на неодређено време код туженог и обављали послове свог радног места (..., ..., ..., ... и ...). Тужени је 19.01.2017. године донео измену Правилника о организацији и систематизацији радних места, који је ступио на снагу 13.06.2017. године и којим је смањен број извршилаца на радним местима на која су тужиоци били распоређени. Након тога, донео је Одлуку о уређивању вишка запослених од 13.07.2017. године, а затим извршио бодовање свих запослених применом критеријума за утврђивање вишка запослених који су предвиђени општим актом туженог. Тужиоци нису приговарали на бодовање, а сви су оцењени најмањим бројем бодова на својим радним местима. Из ових разлога, тужени је утврдио да је за њиховим радом престала потреба и обезбедио им меру запошљавања - рад код другог послодавца. У спровођењу наведене мере, тужени је свим тужиоцима пре престанка радног односа доставио понуде за закључење анекса уговора о раду. Тужиоци су одбили закључење наведених Анекса, као и уговора о раду са другим послодавцима, па им је радни однос престао због одбијања да закључе анексе уговора о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да су решења о отказу уговора о раду тужилаца незаконита и усвојили су тужбени захтев. Наиме, тужени је имао могућност да у оквиру решавања вишка запослених понуди тужиоцима закључење Анекса уговора о раду као меру запошљавања - рад код другог послодавца, али при том морао је да утврди и да ли су понуђени послови одговарајући, што он није учинио, из чега произлази да су анекси незаконити, а самим тим и решења о престанку радног односа.

Врховни суд је нашао да се неосновано ревизијом туженог указује да је наведено становиште нижестепених судова засновано на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла, као и да запосленом може да престане радни однос ако одбије закључење анекса уговора у смислу члана 171. став 1. тачка 1-5. овог закона.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора о раду) ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада.

Одредбом члана 172. став 1. и 3. истог закона, прописано је да уз анекс уговора о раду послодавац је дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора о раду, рок у коме запослени треба да се изјасни који не

може бити краћи од осам радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора, а да запослени који одбије понуду анекса уговора у остављеном року, задржава право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду у смислу члана 179. став 5. тачка 2) овог закона, оспорава законитост анекса уговора.

У конкретном случају, а супротно наводима ревизије, тужиоцима је у поступку решавања вишка запослених понуђена мера запошљавања рад код другог послодавца, при чему тужени није утврдио и да ли су понуђени послови одговарајући. Правилно судови закључују да је у овој ситуацији обавеза туженог била да утврди да ли послови на које су тужиоци требало да буду премештени одговарајући у смислу врсте и степена њихове стручне спреме. Полазећи од утврђеног чињеничног стања и овај суд сматра да иако је постојала објективна потреба да се тужиоци преместе на друге послове (материјална претпоставка за премештање тужилаца је да су они представљали технолошки вишак и да је упућивање код другог послодавца једна од мера решавања вишка), они су оправдано одбили да закључе анексе уговора о раду, јер су могли бити премештени само на послове који одговарају врсти и степену њихове стручне спреме. Тужиоци су искористили могућност да не прихвате понуђене анексе и да задрже право да пред надлежним судом оспоравају њихову законитост (што су и учинили), а за које је у овом поступку и утврђено да су незаконити.

Остале наводе ревизије овај суд није образлагао имајући у виду да су били предмет оцене од стране Апелационог суда.

Из изложеног, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен, с обзиром да тужени у овом поступку није успео, па је донета одлука као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**